

Cô gái lấy chồng trần (Truyện cổ dân tộc Xơ Đăng)

Trước cảnh mẹ bị trần thân quán chật, hai chị em đã xử sự khác nhau: cô em đồng ý lấy trần làm chồng, còn cô chị thì từ chối. Và cô em hiếu thảo đã được đền đáp, còn cô chị tham lam, ích kỷ bị trừng phạt.

Ngày xưa, xa lắm rồi, ở một làng nọ có một bà già nghèo nhưng chăm chỉ làm ăn. Bà góa chồng từ thuở còn trẻ, nhưng ở vậy nuôi hai mụn con gái. Năm qua tháng lại, các con bà đã trở nên khôn lớn. Cả cô chị lẫn cô em đều xinh đẹp, tươi tắn, y hệt mặt trăng hôm rằm. Trai làng đã lắm kẻ lân la, manh mối. Nhưng các cô vẫn chưa kén được người nào ưng bụng.

Một hôm, bà mẹ mang rổ ra xúc cá. Xúc được gần đầy rổ cá bà toan về, nhưng vừa định bước lên bờ thì có một con trần lớn lao đến quán chật lấy hai chân bà. Bà già hốt hoảng nằm ngã vật ra, ngất. Lúc tỉnh dậy thì bà thấy hai chân vẫn bị trần quán lấy; Bà hết lời cầu khẩn đất trời, van xin trần cho bà sống để bà về với hai đứa con gái non trẻ của bà.

Nghe bà già van vãn, trần bèn nói: "Tôi sẽ tha cho bà nhưng bà hứa gả con gái cho tôi!".

Vừa lúc ấy có người đi ngang qua, bà lão liền nhấc người đó về gọi hai đứa con.

Được tin, cả hai cô gái đều tất tưởi chạy đến. Thấy mẹ bị trần quán hai cô hoảng hốt khóc thét lên. Bà già bảo hai con đừng khóc nữa, ai thương mẹ thì hãy nhận lấy trần làm chồng. Thấy hai cô im lặng bà hỏi cô chị. Cô chị trả lời: "Con thương mẹ lắm, thương nhiều như lá rừng, nước suối, nhưng con không thể lấy trần dữ làm chồng!". Nói rồi cô òa lên khóc nức nở. Bà lão lại hỏi cô em. Cô em khế cúi đầu, nước mắt giàn giụa, nói cùng mẹ: "Thôi mẹ ơi, con đành nhận lời làm vợ con ác thú để cứu mẹ! Mẹ và chị hãy về đi!".

Thấy cô em ưng lấy mình làm chồng, trần lập tức buông bà già ra. Cô chị thở phào, vội vã dắt mẹ ra về. Bà mẹ ngoái lại nhìn cô gái bé nước mắt đầm đìa, chân chẳng muốn rời.

Đêm đó, cô gái nhỏ theo trần về hang làm vợ nó. Nàng sợ sệt và buồn khổ. Lúc trời vừa sắp sáng khi đã thiếp đi, nàng cảm thấy một bàn tay ai thật mát đặt nhẹ lên trán và cả hơi thở ấm nồng. Nàng choàng mắt hốt hoảng tỉnh dậy, thì trước mắt nàng là một chàng trai khỏe mạnh, tuấn tú. Chàng trai dịu dàng nói với nàng: "Em à! Đừng có sợ! Ta là chồng của em đây, ta là chàng Trần!".

Cô gái bàng hoàng tưởng như còn đang mơ màng, nàng dụi mắt nhìn lại vẫn là chàng trai trẻ đẹp, xinh xắn. Còn da trần mốc meo thì ở góc hang. Nàng sung sướng vô kể. Sáng hôm sau hai vợ chồng vào rừng kiếm tre, gỗ dựng một túp nhà sàn bên cạnh một con suối.

Từ đây vợ chồng cô gái út sống với nhau rất hạnh phúc. Sáng sáng, vợ lên rừng hái măng, nhặt củi, chồng khoác tấm da trần xuống suối bắt cá, mò cua, tối về bên bếp lửa, chồng trút bỏ áo da trần, cùng vợ ăn uống, chuyện trò. Cuộc sống của đôi vợ chồng trẻ thật êm đềm, thanh thản. Xóm trên làng dưới ai cũng khen ngợi và vui mừng cho họ.

Tiếng đồn như có gió bay đi. Chuyện cô em gái út lấy chồng trần giờ đang sống hạnh phúc đã đến tai cô chị. Nhưng cô chị chẳng tin điều lạ lùng ấy. Một đêm nọ cô chị đã lủn lủn trốn mẹ đi đến thẳng nhà cô em rình đón. Qua ánh lửa bập bùng, cô chị nhìn thấy đôi vợ chồng cô em đang chuyện trò đầm ấm. Chàng trai chồng của cô gái thật là khỏe đẹp. Nhìn cảnh đó, cô chị tiếc rẻ và tự trách mình sao lại đại dột đã

không nghe lời mẹ lấy chồng trần.

Lòng tham của cô chị nổi lên, cô trốn mẹ đi vào rừng tìm trần. Đi mãi, đi mãi nhưng cô chỉ gặp toàn hùm, beo, rắn rết. Một ngày kia cô chị gặp một con trần già đang ngủ dưới gốc cây. Cô bước đến và cất tiếng hỏi: "Này ông trần, ông coi tôi xinh xắn thế này; ông có ưng bụng lấy tôi làm vợ không?". Con trần thấy động, tỉnh dậy. Nó mở mắt nhìn cô chị, hí hí nhìn người con gái. Đã mấy ngày nay nó bị đói mồi, nên ngọt ngào: "Ồ thế thì thích quá, cô hãy về nhà tôi đi!". Cô chị liền theo con trần già về hang của nó, bụng chắc mấm sẽ được may mắn như cô em út. Nhưng cô chị vừa bước khỏi cửa hang thì trần già đã lấy đá chèn cửa hang lại. Mặc cho cô gái la hét trần già vẫn xô tới dùng đuôi quật chết cô gái rồi vươn cổ nuốt chửng.

Thấy con gái lớn đi lâu không về bà mẹ vô cùng lo lắng. Bà lật đật đến nhà cô út hỏi han sự tình. Nhưng cô út cũng chẳng biết gì cả. Bà già ôm con gái út khóc lóc thảm thiết. Đến khuya, khi chàng rể trở về nhà bà mới thôi khóc. Chàng rể Trần bảo bà đi theo chàng vào rừng. Chàng đến hang trần già hỏi. Trần già đang nằm phênh bụng ra thờ. Biết cô chị bị trần già nuốt, chàng rể Trần liền xô lại bóp cổ trần già chết, rồi mổ bụng trần già ra, cứu cô chị sống lại.

Từ ngày đó cô chị làm ăn chăm chỉ, thương mẹ và quý mến em gái vô cùng.

Ngô Vĩnh Bình
biên soạn

 [Trở về trang trước](#)